

Pembroke Books era o librărie foarte cunoscută, genul de loc unde veneau uneori celebritățile. Îl auzisem nu o dată pe Norman povestind cum Jack Kennedy, care devenise președinte al Statelor Unite, venea din cînd în cînd să bea o cafea și să discute cu el pe vremea cînd era un simplu congressman, ca și Ted Williams, care era un marcator faimos de la Red Sox. Nu-mi păsa prea mult de ei. Însă lui Norman îi plăcea de asemenea să povestească despre ziua în care celebrul dramaturg Arthur Miller a venit să-și cumpere un exemplar din propria-i piesă. Mi-a părut rău că n-am fost și eu de față. Am tot sperat că se va întoarce, dacă nu el, atunci măcar altcineva – John Steinbeck, Robert Frost sau chiar Grace Metalious. Cu toții stăteau destul de aproape. Mai era apoi Robert Lowell, care locuia după colț. Însă nici el n-a venit.

Un singur scriitor a venit în timpul șederii mele aici și, la început, a fost o mare dezamăgire. Încă nu era celebru, iar Alvin, vorbind despre el cu Norman într-o zi, cînd scriitorul tocmai părăsise librăria, l-a făcut „personaj boem“. La ora aia încă mă aflam în etapa burgheză a vieții mele, așa că acesta nu era genul de apelativ la care aspiram. Norman l-a descris odată și ca romancier experimentalist,

deși e posibil să o fi spus în glumă. Alteori îl făcea țicnit sau bețiv. Acest scriitor locuia deasupra librăriei, deși eu încă nu știam asta pe atunci – nu știam nici măcar că există locuințe la etaj. Ca să ajungi acolo, trebuia să intri pe o ușă dintre Pembroke Books și Tattoo Palace. Deasupra acestei uși scria CAMERE DE ÎNCHIRIAT, iar jumătatea de sus a acesteia era din sticlă mată, pe care scria, într-un semicerc de litere aurii, DR. LIEBERMAN, STOMATOLOGIE FĂRĂ DURERE. De obicei, când acest scriitor se oprea în librărie, era în drum spre altă destinație, adesea spre locuri îndepărtate precum Harvard Square din Cambridge, de dincolo de râu, și se ducea acolo pe o bicicletă veche cu un coș mare de sîrmă în față. Avea apărătoare verzi și, între mînerile ghidonului, un butonaș alb, care acționa claxonul. Nu știu cum funcționa acesta. Adeseori, lăsa bicicleta rezemată de vitrina prăvăliei, deși Norman îl rugase să nu facă asta. Încă nu știam că acesta era un lucru de admirat la el, așa că la început i-am luat partea lui Norman și nu am avut un prea mare respect pentru acest scriitor. Era trecut bine de prima tinerețe și m-am gîndit că ar face bine să se grăbească dacă vrea să devină faimos. Atît de burghez eram. Era singurul bărbat pe care-l văzusem cu plete pînă la umeri. Avea părul cărunț, rărit și strîns în creștet cu o bandană albastră, cum și-l prindeau indienii. Altfel, nu arăta deloc ca un indian. Numele lui era Jerry Magoon. Era un tip mic și îndesat, cu capul mare. Avea nasul mic, de irlandez, o mustață lungă și pleoștită peste gura mare cu buze subțiri și ochi albaștri, dintre care unul un pic cîș. Nu știai

niciodată dacă se uită la tine sau în altă parte. Și era mereu îmbrăcat în același costum albastru șifonat, cu cravată neagră tricotată. Acest lucru îi dădea o înfățișare ciudat de contradictorie, dat fiind că pe de o parte părea că încearcă să fie cît mai îngrijit cu putință, iar pe de alta că doarme îmbrăcat.

În afară de cravată și costum, arăta exact ca un prospector din westernurile de la Rialto și, înainte să aflu cum îl cheamă, îi spuneam Prospectorul. Mai târziu, i-am spus Cel Mai Deștept Om de pe Pămînt. În timpul șederii mele la prăvălie, l-am văzut venind aici de multe ori. Era unul din clienții obișnuiți și întotdeauna stătea cu orele, de obicei în pivniță, unde erau cărțile cele mai ieftine, scoțînd din raft volum după volum, răsfoindu-le și punîndu-le înapoi și, uneori, cînd găsea o carte care-i plăcea, o citea pe toată stînd așa, în picioare. Cînd citea, murmură încetișor pentru sine și dădea din capul lui mare. Era drum lung cu bicicleta pînă la Cambridge, iar el era un om destul de în vîrstă, așa că mă gîndeam că se grăbește să plece. Iar Norman nu părea cîtuși de puțin deranjat de prezența lui. După un timp, am ajuns la concluzia că probabil Norman îl îndrăgește, așa că l-am îndrăgit și eu.

Uneori, îl ajuta pe Norman să descarce furgoneta plină de cărți și, o dată, Norman l-a plătit ca să-i spele geamul vitrinei. A făcut o treabă foarte bună. De obicei, nu cumpăra nimic – era, evident, foarte sărac – însă, într-o zi de primăvară timpurie, a plecat cu o sacoșă mare plină de cărți. Nu vedeam ce are în sacoșă, însă în seara aceea am putut să refac lista completă a volumelor după locurile

rămase libere în rafturi. Erau exclusiv cărți de religie și de science fiction: *Felul de a fi al omului*, conform învățaturii hasidice de Buber, *Pulbere de stele* de Asimov, *Arsenalele din Isher* de Van Vogt, *Istorie și escatologie* de Bultmann și *Cetățean al galaxiei* de Heinlein. Acestea se numărau printre cărțile mele preferate. După altă vizită, a plecat cu absolut toate cărțile pe care le aveam despre insecte. Și în ziua aia, în timp ce i le ambala, Norman l-a întrebat la ce lucrează. Când i-am auzit răspunsul, era să cad din Balon.

— Lucrez la un nou roman, a zis scriitorul, despre un șobolan. Genul cu blană. Țsta chiar că n-o să fie apreciat absolut deloc.

Norman a râs.

— O continuare? a întrebat.

La care Jerry i-a răspuns:

— Nu, e cu totul altceva. Am terminat-o cu chestiile alea prea la prima mână. Știi cum e, trebuie să mergi mai departe. Ca rechinii. În clipa când te-ai oprit, te-ai înecat.

Și se pare că Norman a priceput imediat ce vrea să zică, fiindcă s-a mulțumit să dea doar din cap și să-i înmîneze cărțile.

De atunci încolo, ori de câte ori sosea câte o nouă tranșă de cărți, rupeam repede hîrtia de ambalaj, căutînd romanul lui Jerry Magoon. Chiar se întîmplă miracole – eram sigur de asta. De fapt, acest lucru mi se adevăra de fiecare dată cînd ajungeam acasă teafăr după ce fusesem în piață, cînd scoteam un oftat de ușurare, din rărunchi, către ceruri, pentru încă un miracol trăit pe pielea mea, așa cum am făcut și în noaptea cînd am pus lăbuțele pe roman. Era o carte ieftină, de buzunar, cu 227 de pagini îngălbenite. Pe copertă, pe un

fundal galben canar, New Yorkul era în flăcări, dominat de prezența masivă, deasupra zgîrie-norilor incendiați, a unui șobolan uriaș, mai mare decît Empire State Building, cu ochi și colți roșii, de pe care se prelingeau picături de sînge. Titlul era scris cu litere mînjite de sînge în partea de sus a copertei: *Cuibul*. Iar jos, cu litere care mi s-au părut insultător de mici, se afla numele E.J. Magoon. După ce am citit cartea, mi-am dat seama că angajații de la Astral Press, care îl publicase în 1950, aveau un veritabil simț al hiperbolei – cartea nici gînd să fie cu vreun șobolan uriaș, deși, spre final, avea o groază de orașe incendiate.

Vreme de un secol întreg înainte de vremea noastră, blînzii și extrem de inteligenții locuitori ai planetei Axi 12, localizată la capătul îndepărtat al galaxiei noastre, trimiseseră sonde robotice care să studieze planeta Pămînt, care era singura planetă din toată galaxia, în afară de a lor, locuită de niște forme de viață evolute. Aceste sonde adunaseră o cantitate enormă de date despre Pămînt și creaturile lui și axionii erau de părere că sosise, în fine, momentul să inițieze contactul cu pămîntenii, deși știau că nu va fi simplu. Axionii, deși mult mai avansați decît pămîntenii, atît etic, cît și intelectual, aveau ghinionul că, din punctul de vedere al unui pămîntean, arătau ca niște melci de grădină. În afară de asta, erau cam cît poneii de Shetland. Fiind destul de inteligenți, aveau bunul-simț de a recunoaște că înfățișarea lor le-ar putea da pămîntenilor idei greșite despre moralitatea și intelectul superior ale axionilor. S-au gîndit chiar că e posibil ca pămîntenii să refuze să lege prietenie cu niște melci de mărimea unor

ponei. Din fericire, aceste ființe superioare cu înfățișare de melci posedau și tehnici avansate de transformare protoplasmatică și s-au hotărât să trimită pe pământ o expediție de explorare alcătuită din zece axioni, care în prealabil luaseră înfățișarea speciei dominante de pe Pământ. În plus, ca acești exploratori să poată înțelege cum trebuie obiceiurile și limba pămîntenilor înainte de a intra în contact cu ei, au fost trimiși din fragedă pruncie, adică de pe cînd erau niște bieți sugari extraterestri, să fie crescuți de mame pămîtence aflate în deplină necunoștință de cauză, drept propriii lor copii. De aici și titlul cărții. Cînd acești copii deveneau adulți și stăpîneau la perfecție limba și obiceiurile pămîtence și aveau prieteni și asociați – și chiar și frați și părinți – în rîndul speciei dominante, aveau să fie perfect plasați pentru a servi drept mediatori între pămînteni și axioni.

Părea un plan bun, însă, din păcate, în ciuda deceniilor de iscodiri și analize orbitale, sondele robotice ale axionilor făcuseră o greșeală prostească, ajungînd în mod eronat la concluzia că specia dominantă de pe pământ este șobolanul norvegian. Drept consecință a acestei erori, într-o zi a anului 1955, zece femele de șobolan complet neștiutoare primiseră cu brațele deschise în cuiburile lor un număr egal de axioni transformați protoplasmatic, ce acum semănau ca două picături de apă cu odraslele naturale ale șobolanilor. Copiii axionilor și-au dat curînd seama că e o greșeală. Însă, după ce le-a trecut uimirea, au încercat cu mult curaj, conduși de neînfricatul Alyak, să-și continue misiunea de a stabili contactul cu specia dominantă, care